

VIDEN · UDVIKLING · SAMVÆR

Senioruniversitetet

Onsdag

2017 – 2018

Senioruniversitetet er foredrag og udflugter af almen interesse.

Mød spændende mennesker med noget på hjerte

Hold 725003: onsdag kl. 10.00 (20/9) kl. 10.00-11.45

**På nær ekskursionerne er stedet hver gang:
Mødesalen, Herlev Gl. Skole, Herlev Bygade 92 B, 2730 Herlev**

Pris incl. frokoster, entreer m.v.: kr. 2265 Pens./eftl. bosat i Herlev kr. 1586

Leder: Annemarie Jørgensen

Fredag d. 16/3-2018, kl. 9.15-11.45

Fælles afslutning i Medborgerhuset, Herlevgårdsvej 18, 2730 Herlev, med let brunch.

Entertaineren Kim Sjøgren: En af Danmarks bedste violinister gennem tiderne, Kim Sjøgren, giver et soloshow, hvor han folder sig ud med anekdoter og stor humor omkring sit eminente spil på violinen. Han kalder det "Stand up i bedste Victor Borge-stil". Undervejs hører vi ham spille i forskellige genrer: populære hits, folkemusik, jazz og evergreens.

20/9: Borneos sidste jæger-samlere

Ved lektor, mag. art. & Ph.d. Mikael Rothstein

Gennem ti år har religionshistorikeren Mikael Rothstein studeret Borneos sidste jæger-samlere, penan. Han fortæller han om sit arbejde, om livet i regnskoven, og om de problemer penanerne står overfor i dag. Skoven bliver fældet, den malaysiske regering vil "modernisere", og kristne missionærer vil vinde skovfolket for en ny gud. Vi skal høre om en kulturform, som har 200.000 år på bagen, og som sådan er den mest succesfulde i menneskehedens historie. Og så skal vi høre om penanernes sprog og religion. Rejsen til Borneo er ledsaget af mange fotografier. I august 2016 udgav Mikael Rothstein bogen *Regnskovens religion - forestillinger og ritualer blandt Borneos sidste jæger-samlere*.

27/9: Oluffa – Fra Tórshavn til Brandts Klædefabrik

Ved forfatter, translator Charlotte Langkilde

Oluffa (1851-1945) blev født som datter af amtmand Dahlerup i Thorshavn og voksede op på de dengang nærmest middelalderlige øer. I 1884 giftede hun sig med Søren Christian Brandt, ejer af Brandts Klædefabrik i Odense. Ved hans død blev hun som 54-årig næsten-eneejer af klædefabrikken, som var en af Danmarks største virksomheder, og som hun førte videre med sikker hånd. Igennem sin 40-årige enkestand var Oluffa Odenses respekterede førstedame, der brugte sine økonomiske muligheder til at støtte Odenses fattige, børneasyler og børnehospital. Brandts Klædefabrik er i dag Odenses kulturhus.

4/10: Det danske sprog. Udvikling eller afvikling?

Ved direktør, ph.d. Sabine Kirchmeier-Andersen, Dansk Sprognævn

Vores sprog forandrer sig med tiden. Hvordan opstår disse forandringer? Hvad betyder de for vores sprog? Og hvad er sproget i grunden for en størrelse? Hvordan påvirkes sproget af udviklingen i verden, i vores samfund og i de nye kommunikationsformer? Kan det ende med, at dansk forsvinder, eller at vi til sidst ikke kan forstå hinanden? Få svarene – godt krydret med tankevækkende og underholdende eksempler på mulighederne og umulighederne i vores forunderlige sprog.

11/10: Den russiske zar Peters dramatiske besøg i København

Ved forfatter og historiker, ph.d. Dan H. Andersen

Peter den Stores ophold i København i 1716 huskes bedst for hans ridt højt til hest op i Rundetårn, hvor zarina Katherina fulgte efter i hestevogn. Men zarens opholdt er også historien om en planlagt dansk-russisk invasion af Skåne, om en russisk hær på 20.000 mand i lejr uden for Københavns volde, og stridigheder med byens indbyggere, som sent blev glemt.

25/10: Besøg på Bakkehusmuseet

I Bakkehuset boede Kamma og Knud Lyne Rahbek i første halvdel af 1800-tallet. Deres hjem blev mødestedet for store kunstnere, kulturpersonligheder og videnskabsfolk, der prægede den danske guldalder. Under vores rundvisning får vi fortalt om dette berømte salonliv, og samtidig hører vi om Kamma og Knud Lyne Rahnbeks daglige liv i huset. Efter rundvisningen spiser vi frokost på museet (eksklusiv drikkevarer). Mødetid- og sted: Bakkehusmuseet, Rahnbecks Allé 23, 1801 Frederiksberg C, kl. 10.20.

1/11: Solsystemets dværgplaneter

Ved Michael Linden-Vørnle, astrofysiker og chefkonsulent

I løbet af 2015 fik to af Solsystemets dværgplaneter – Pluto og Ceres – besøg fra Jorden i form af rumsonder. Således blev rumsonden Dawn bragt i kredsløb om Ceres, der er det største medlem af asteroidebæltet, mens sonden New Horizons fløj tæt forbi Pluto i de ydre dele af Solsystemet. Med billeder og målinger fra rumsonderne Dawn og New Horizons håber forskerne at lære mere om dværgplaneterne og deres egenskaber. Denne viden kan give os større indsigt i Solsystemets dannelse og udvikling. Michael fortæller om Ceres og Pluto og om resultaterne fra rumsonderne Dawn og New Horizons.

8/11: BORGEN FØR OG NU

Ved historiker og journalist Claus Hagen Petersen

Claus Hagen Petersen giver sit bud på, hvordan det politiske liv har forandret sig her til lands igennem de sidste 30 år. Fra dengang, hvor han havde sin daglige gang på Borgen til nu, hvor den politiske kommunikation primært forgår på Twitter og Face Book, og hvor meningsmålinger og profetier fra hærskarer af politiske kommentatorer sætter helt nye rammer for den politiske meningsdannelse. Foredraget bliver krydret med anekdoter fra Borgen, og fra de mange politiske interview han har lavet på TV 2, Deadline/DR 2 og P1/DR.

15/11: Den kinesiske drøm – vores mareridt?

Ved Laurids Mikaelson, fhv. ambassadør i Kina – og født i Kina

Den nye kinesiske ledelse under Xi Jinping har sat fart i udviklingen. Denne gang er der navnlig fokus på at udvikle det centrale og det vestlige Kina. Kineserne skal flytte ind til byerne, især de "små" byer på op til 5 mio. indbyggere, og dér skal de gradvis rykke op i middelstanden og blive nye kinesiske forbrugere, som primært efterspørger kinesisk producerede varer af høj værdi. Derved transformeres Kinas økonomi fra at være baseret på eksport til at være baseret på en stadig stigende indenlandsk efterspørgsel. Denne transformation af Kina har fået mærkbare konsekvenser i Vesten, men behøver det være et mareridt for os?

22/11: Spørgsmålet er, hvad spørgsmålet gør?

Ved Pia Lauritzen, forfatter og ph.d. i filosofi

Alle går vi rundt med en indre Spørge-Jørgen. Men hvorfor er spørgsmål så vigtige for os og hvorfor stiller vi dem overhovedet? Fortæller de spørgsmål, vi stiller – og ikke stiller – noget nyt om vores måde at være mennesker på? Og hvad sker der, når vi undersøger spørgsmål for spørgsmålets egen skyld? Foredraget vil kigge på spørgsmålet og dets betydning i forskellige sammenhænge og prøve at gøre os klogere på nogle af disse mange spørgsmål.

29/11: Bertel Thorvaldsens liv og kunst

Ved mag.art. Mie Thorning Christensen

Bertel Thorvaldsen (1770-1844) er en af Danmarks allerstørste kunstnere igennem tiderne. Thorvaldsen levede størstedelen af sit liv i Rom, hvor han nød stor international anerkendelse og blev en af de førende kunstnere inden for Nyklassicismen. Foredraget tager udgangspunkt i billedmateriale af Thorvaldsens værker. Ud fra det vil foredragsholderen fortælle bl.a. om Nyklassicismen, om hvordan Thorvaldsen arbejdede som kunstner og ikke mindst om Thorvaldsens hjemkomst til København efter et langt og succesfuld liv som kunstner i Rom.

6/12: 30 år på Det Kongelige Teater

Ved Adam Faber, pianist og dirigent

Kom bag om kulisserne på Det Kongelige Teaters opera, hør om prøverne til de meget forskellige opsætninger, hør om teaterteknikken og sangerne, om succes og fiasko. Vi kommer rundt om dagligdagen på teatret, der munder ud i aftenens forestillinger, og Adam Faber knytter forbindelser til sin opvækst i et borgerligt hjem på Kgs. Nytorv, en opvækst der også var præget af oldefaderen, Skagensmaleren Viggo Johansen. Under foredraget spiller Adam Faber små, men meget beskrivende klaverstykker fra og uden for operaens verden.

10/1: Sigvaldi og hans kreds

Ved cand.mag Christine Bruun Hybschmann

I dette foredrag skal vi høre historien om en af Københavns mest farverige originaler, nemlig barnevognsforlæggeren Otto Sigvaldi. I årene omkring 1968-71 gik han Strøget tyndt iført hustruen Kirsten Delholms fantastiske gevandter. Sigvaldi blev et vartegn for såvel Strøget som ungdomsoprøret. Men hvem var han og hvad drev ham? Dette vil foredraget give sit bud på. Eksklusivt for AOF Herlev vil der være visning af en helt ny portrætfilm om Sigvald, produceret for Københavns Museum. Filmen er tilrettelagt og produceret af foredragsholderen Christine Bruun Hybschmann.

17/1: **Hans Adolph Brorson: liv og salmedigtning**

Ved Kgl. Konfessionarius, biskop Erik Norman Svendsen

Hans Adolph Brorson hører til den absolutte topklasse i dansk salmedigtning. Hans enestående poetiske og musikalske formåen har gjort ham elsket i både Danmark og Norge. Han blev født i 1694 i præstegården i Randerup i Sønderjylland og døde som biskop i Ribe i 1764. Hans første udgivelse fra 1732 indeholder "Nogle Jule-Psalmer," bl.a. "I denne søde juletid," "Her kommer, Jesus, dine små," "Den yndigste rose er funden" og "Mit hjerte altid vanker". De efterfølgende salmer samlede han i 1739 i "Troens Rare Klenodie," der har præget vækkelsesbevægelser og kirkeliv helt frem til i dag, bl.a. "Op, al den ting, som Gud har gjort". Hans seneste salmer blev udgivet i 1765, bl.a. "Her vil ties, her vil bies" og "Den store hvide flok vi se".

24/1: **Cavalleria Rusticana – operaintroduktion med musikeksempler**

Ved cand.mag. Bjørn Steding-Jessen

Mascagnis opera blev i 1890 en øjeblikkelig verdenssucces og fremstiller meget direkte og i mere end én forstand et knivskarpt opgør på Sicilien. Der er vin, bondeære og landlig idyl, men i endnu højere grad jalousi, hævn og død drevet af den søde, men forbudte kærlighed. Som en stor sjældenhed bliver der også lejlighed til at høre komponisten selv introducere sit værk.

31/1: **Besøg i Christian 4. s Bryghus**

Vi får en rundvisning i *Christian 4.s Bryghus*, som også kaldes Kongens *Bryghus*. Denne historiske bygning på Slotsholmen i København indgik oprindeligt i Københavns Forsvarsanlæg, inden den blev indrettet som bryggeri. I dag huser den også 384 skulpturer, indsamlet fra kongelige haver, pladser og slotte. Efterfølgende spiser vi frokost i Kanalcafeen, Frederiksholms Kanal 18, 1220 Kbh. K. Eksklusiv drikkevarer. Mødetid- og sted: Indgangen til Bryghuset, Frederiksholms Kanal 29, 1220 Kbh. K., kl. 10.20.

7/2: **I Mahatma Gandhi og Anne Marie Petersens fodspor**

Ved Tine Elisabeth Larsen, Cand. Theol, forfatter og formand for Dansk – Indisk Børnehjælp

En augustdag i 1920 holdt Gandhi et stort folkemøde i tempelbyen Vellore i Sydindien. På forreste række stod en dansk kvinde, den grundtvigske missionær Anne Marie Petersen. Hun blev en nær ven af Gandhi, deltog aktivt i indernes kamp for selvstændighed og grundlagde en pigekostskole, hvor piger fik både et hjem, skolegang og uddannelse. I ord og billeder skildres hendes interessante liv i Indien og hvordan hendes møde med det enorme land og dets mennesker fik store konsekvenser for hendes missionærgerning. Vi hører om Gandhis liv og kamp for frihed, og hvorfor frihedsbevægelsen appellerede til Anne Marie Petersen.

21/2: **Karen Blixen og Afrika**

Ved mag.art. Frantz Leander Hansen

Karen Blixen sparede ikke på krudtet i sin beskrivelse af forholdet mellem Afrika og Vesteuropa. Hun brugte også sine fortællinger om vesteuropæernes optræden i Afrika som et billede på europæisk forvaltning af egne oprindelige ("afrikanske") værdier. Men hendes skildringer af Afrika var ikke mindst en bestræbelse på at beskrive "afrikansk kultur", inden denne kultur forsvandt – som hun stærkt frygtede. Foredraget omtaler desuden Karen Blixens malerier af indfødte og hendes bestræbelser i øvrigt som kunstmaler. Der fokuseres især på *Den afrikanske Farm* (1937), men også Karen Blixens to øvrige bøger om Afrika tages op: *Breve fra Afrika 1914-31* og *Skygger paa Græsset* (1960).

28/2: **Lyndon B. Johnson: Foregangsmand eller fiasko?**

Ved USA-ekspert og TV-kommentator Mads Fuglede

Lyndon B. Johnson var en af de mest kontroversielle præsidenter, som USA har haft. Han forsøgte at gøre USA til et mere retfærdigt samfund, men trak også USA længere og dybere ind i krigen i Vietnam. LBJ havde en meget usædvanlig psyke og har været genstand for dyb fascination siden han regerede. Var han en af USAs største, men også misforståede præsidenter, eller var han en fiasko? I hans regeringstid gik USA både i krig mod fattigdom, Nordvietnam og Vietcong samt raceadskillelse i Syden og en ungdom, der gjorde oprør.

7/3: **Kunsten at slutte en krig**

Ved Andreas Christensen, sognepræst på Nørrebro og Stabsfeltpræst ved Forsvarsakademiet

I 2018 er det 100 året for 1. verdenskrigs afslutning. Eftertiden har dømt 1. verdenskrig som en meningsløs stillingskrig. Men hvad flyttede den og hvad mente de, der kæmpede den? Hør et medrivende foredrag om kejsere, bønder, gas og ørne, ubåde samt engelsk og tysk jihad – og bliv kogere på den verden, vi lever i.

14/3: **HERREGÅRDEN I DANMARKSHISTORIEN**

Ved museumskonsulent, seniorforsker Niels Peter Stilling

En lystvandring mellem Danmarks skønneste bygningsværker fra middelalderen, renæssancen, barokken, klassicismen og historicismen. Foredragsholderen udgiver i årene 2014-18 et fembinds værk om herregårdene i Danmark fra Skånelandene i øst til Jylland og Slesvig-Holsten i sydvest. Vi vil i foredraget blive præsenteret for et udvalg af smukke bygninger fra overalt i kongeriget, ligesom stilarternes historie og herregårdenes rolle i Danmarkshistorien gennemgås. Foredraget ledsages af forfatterens egne fotos.